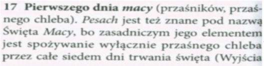

17 **Pierwszego dnia** ***macy*** (przaśników, przaśnego chleba). *Pesach* jest też znane pod nazwą Święta *Macy*, bo zasadniczym jego elementem jest spożywanie wyłącznie przaśnego chleba przez całe siedem dni trwania święta (Wyjścia

Mt 26:17
A w pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa uczniowie i zapytali: Gdzie chcesz, abyśmy ci przygotowali wieczerzę paschalną?

Mt 26:36-39
Wtedy idzie Jezus z nimi do ogrodu, zwanego Getsemane, i mówi do uczniów: Siądźcie tu, a Ja tymczasem odejdę tam i będę się modlił.
I wziął z sobą Piotra oraz dwóch synów Zebedeuszowych, i począł się smucić i trwożyć.
Wtedy mówi do nich: Smętna jest dusza moja aż do śmierci; pozostańcie tu i czuwajcie ze mną.
Potem postąpił nieco dalej, upadł na oblicze swoje, modlił się i mówił; Ojcze mój, jeśli można, niech mnie ten kielich minie; wszakże nie jako Ja chcę, ale jako Ty.

Mr 15:1
I zaraz wczesnym rankiem arcykapłani wraz ze starszymi oraz uczonymi w piśmie i cała Rada Najwyższa odbyli naradę, po czym związali Jezusa, odprowadzili go, i wydali Piłatowi.

Mt 27:1
A wczesnym rankiem wszyscy arcykapłani i starsi ludu powzięli uchwałę przeciwko Jezusowi, że trzeba go zabić. Związali go więc, odprowadzili i przekazali namiestnikowi Piłatowi.

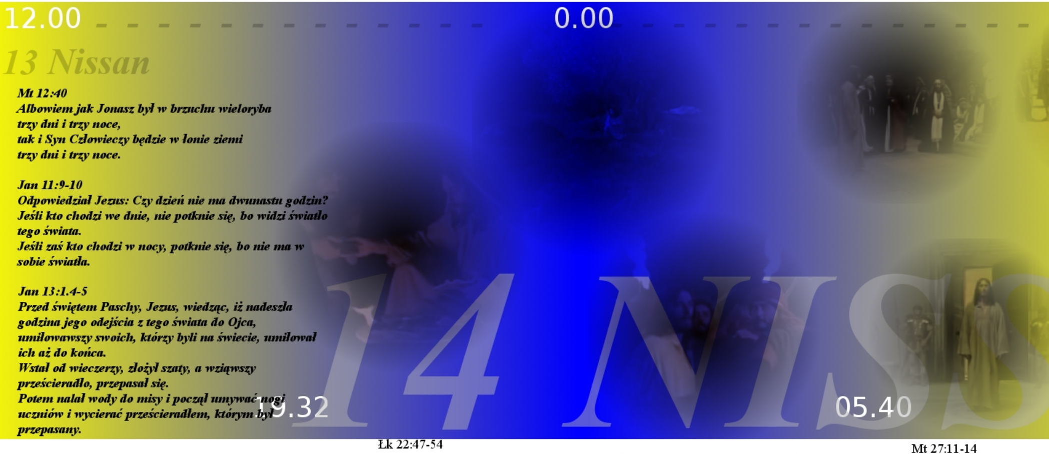

Mt 12:40
Albowiem jak Jonasz był w brzuchu wieloryba
trzy dni i trzy noce,
tak i Syn Człowieczy będzie w łonie ziemi
trzy dni i trzy noce.

Jan 11:9-10
Odpowiedział Jezus: Czy dzień nie ma dwunastu godzin?
Jeśli kto chodzi we dnie, nie potknie się, bo widzi światło tego świata.
Jeśli zaś kto chodzi w nocy, potknie się, bo nie ma w sobie światła.

Jan 13:1.4-5
Przed świętem Paschy, Jezus, wiedząc, iż nadeszła godzina jego odejścia z tego świata do Ojca, umiłowawszy swoich, którzy byli na świecie, umiłował ich aż do końca.
Wstał od wieczerzy, złożył szaty, a wziąwszy prześcieradło, przepasał się.
Potem nalał wody do misy i począł umywać nogi uczniów i wycierać prześcieradłem, którym był przepasany.

Łk 22:47-54
Gdy On jeszcze mówił, nadeszła zgraja, a na jej czele jeden z dwunastu, imieniem Judasz, i ten zbliżył się do Jezusa, aby go pocałować.
Jezus zaś rzekł do niego: Judaszu, pocałunkiem wydajesz Syna Człowieczego?
A ci, którzy byli przy nim, widząc, na co się zanosi, rzekli: Panie, czy mamy bić mieczem?
I uderzył jeden z nich sługę arcykapłana, i odciął mu prawe ucho.
A Jezus odezwał się i rzekł: Zaniechajcie tego! I dotknąwszy ucha, uzdrowił go.
Wtedy rzekł Jezus do arcykapłanów i dowódców straży świątynnej, i starszych, którzy podeszli do niego: Jak na zbójcę wyszliście z mieczami i kijami?
Gdy codziennie bywałem z wami w świątyni, nie podnieśliście na mnie ręki. Lecz to jest wasza pora i moc ciemności.
Pojmawszy go tedy, zawiedli go i wprowadzili do pałacu arcykapłana. Piotr zaś szedł za nim z daleka.

Mt 27:11-14
I stawiono Jezusa przed namiestnika, i zapytał go namiestnik: Czy Ty jesteś
żydowski? Jezus odpowie
Ty sam to mówisz.
A gdy go oskarżali arcykap
starsi, nic nie odpowiedzia
Wtedy rzekł mu Piłat: Czy
słyszysz, jak wiele świadc
przeciwko tobie?

Mt 27:26
Wtedy wypuścił im Barabasza, a Jezusa po ubiczowaniu wydał na ukrzyżowanie.

Mr 15:16
A żołnierze zaprowadzili go na zamek, to jest do pretorium, i zwołali cały lud wojska.
I ubrali go w purpurę, upletli koronę cierniową i włożyli mu ją na głowę.

Jan 19:31
Ponieważ był to dzień Przygotowania, aby więc ciała nie pozostawały przez Szabbaton na krzyżu, albowiem dzień tego Szabbatonu był uroczysty, Żydzi prosili Piłata, aby im połamano golenie, i zdjęto je.

Jan 19:39
Przyszedł też Nikodem, ten, który poprzednio przybył w nocy do Jezusa, niosąc około stu funtów mieszaniny mirry i aloesu.

Łk 23:56
Powróciszwszy zaś przygotowały wonności i maści. Przez Szabbaton zaś odpoczywały według przykazania.

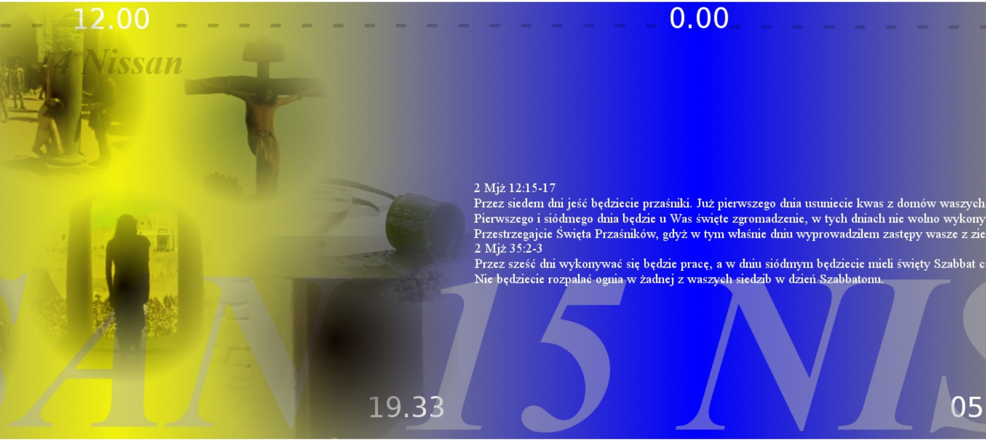

2 Mjż 12:15-17
Przez siedem dni jeść będziecie przaśniki. Już pierwszego dnia usuniecie kwas z domów waszych
Pierwszego i siódmego dnia będzie u Was święte zgromadzenie, w tych dniach nie wolno wykony
Przestrzegajcie Święta Przaśników, gdyż w tym właśnie dniu wyprowadziłem zastępy wasze z zie
2 Mjż 35:2-3
Przez sześć dni wykonywać się będzie pracę, a w dniu siódmym będziecie mieli święty Szabbat c
Nie będziecie rozpalać ognia w żadnej z waszych siedzib w dzień Szabbatonu.

król
dział:
płani i
ł.
nie
zą

Mt 27:15-17
A na święto zwykł był namiestnik wypuszczać ludowi jednego więźnia, którego chcieli.
I mieli wówczas osławionego więźnia, zwanego Barabasz.
Gdy się więc zebrali, rzekł do nich Piłat: Którego chcecie, abym wam wypuścił, Barabasza czy Jezusa, którego zowią Chrystusem?

Mt 27:57-61
A gdy nastał wieczór, przyszedł człowiek bogaty z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa.
Ten przyszedł do Piłata i prosił o ciało Jezusa. Wtedy Piłat kazał je wydać.
A Józef wziął ciało i owinął je w czyste prześcieradło,
I złożył je w swoim nowym grobie, który wykuł w skale, i zatoczył przed wejście do grobu wielki kamień, i odszedł.

Mt 27:62-66
Nazajutrz, czyli w dzień po święcie Przygotowania, zebrali się u Piłata
przedniejsi arcykapłani i faryzeusze,
Mówiąc: Panie, przypomnieliśmy sobie, że ten zwodziciel jeszcze za
życia powiedział: Po trzech dniach zmartwychwstanę.
Rozkaż więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia, żeby czasem
uczniowie jego nie przyszli, nie ukradli go i nie powiedzieli ludowi:
powstał z martwych. I będzie ostatnie oszustwo gorsze niż pierwsze.
Rzekł im Piłat: macie straż, idźcie, zabezpieczcie, jak umiecie.
Poszli więc i zabezpieczyli grób, pieczętując kamień i zaciągając straż.

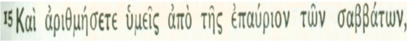
15 Καὶ ἀριθμήσετε ὑμεῖς ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων,

LXX (Septuaginta)
3 Mjż 23:15
Odliczycie sobie od następnego dnia po Szabbatonie (Szabbatonach*)

*Szabbaton (twv) w LXX także m.in w 2 Mjż 20:8 jest w liczbie mnogiej.
Nie wyklucza to tym samym uznania Święta Pierwocin za ruchome (nie uwzględnione w tym grafie)
a tym samym, uznania uia ton Szabbaton, do hepta ton Szabbaton, jako siedem Szabbatonów.
Pomiędzy Paschą, a Pięćdziesiątnicą.
Po "Szabbatonach" to prawdopodobnie zarówno po 15 Nissan w czwartek i po 17 Nissan w Szabbat.

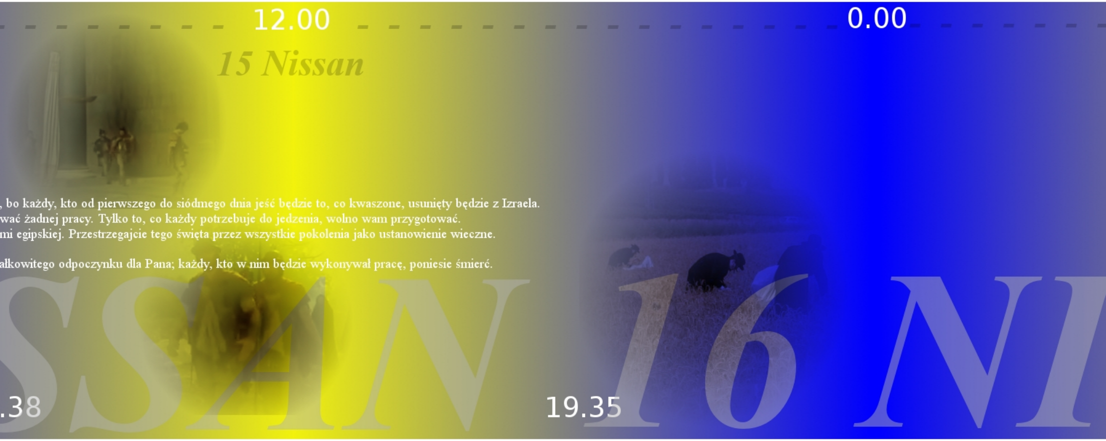

, bo każdy, kto od pierwszego do siódmego dnia jeść będzie to, co kwaszone, usunięty będzie z Izraela.
wać żadnej pracy. Tylko to, co każdy potrzebuje do jedzenia, wolno wam przygotować.
mi egipskiej. Przestrzegajcie tego święta przez wszystkie pokolenia jako ustanowienie wieczne.

ałkowitego odpoczynku dla Pana; każdy, kto w nim będzie wykonywał pracę, poniesie śmierć.

3 Mjż 23:10
Przemów do synów izraelskich i powiedz im tak:
Gdy wejdziecie do ziemi, którą ja wam dam, i
będziecie zbierać żniwo, to snop z pierwocin
waszego żniwa przyniesiecie do kapłana.

3 Mjż 23:11-16

A on dokona obrzędu potrząsania tym snopem przed Panem, aby zyskać dla was upodobanie. Nazajutrz po sabacie kapłan dokona nim obrzędu potrząsania.

W dniu obrzędu potrząsania tym snopem złożycie roczne jagnię bez skazy na ofiarę całopalną dla Pana,

Wraz z ofiarą z pokarmów dla niego z dwóch dziesiątych efy przedniej mąki, zaczynionej oliwą, jako ofiarę ogniową, woń przyjemną dla Pana, oraz jako ofiarę z płynów dla niego jedną czwartą hinu wina;

Chleba zaś ani prażonego lub świeżego ziarna zboża jeść nie będziecie aż do tego dnia, w którym przyniesiecie swojemu Bogu dar. Jest to ustawa wieczna dla waszych pokoleń we wszystkich siedzibach waszych.

Od następnego dnia po sabacie, kiedyście przynieśli snop dla dokonania obrzędu potrząsania, odliczycie sobie pełnych siedem tygodni.

Aż do następnego dnia po siódmym sabacie odliczycie pięćdziesiąt dni i wtedy złożycie nową ofiarę z pokarmów dla Pana.

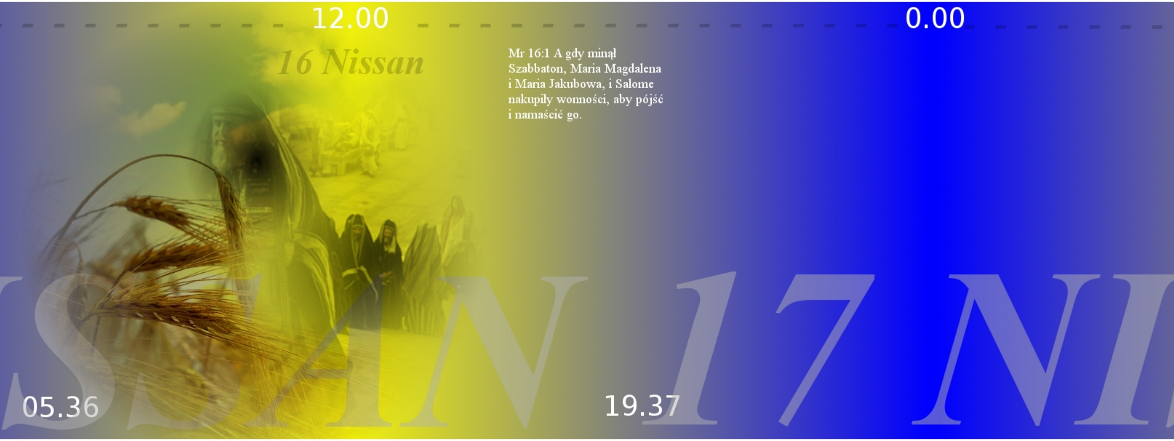

Mr 16:1 A gdy minął Szabbaton, Maria Magdalena i Maria Jakubowa, i Salome nakupiły wonności, aby pójść i namaścić go.

3Mjż 23:17-21

Ze swoich siedzib przyniesiecie na obrzęd potrząsania po dwa chleby, każdy z dwóch dziesiątych efy przedniej mąki. Będą one upieczone na kwasie jako pierwociny dla Pana.

Oprócz chleba złożycie w ofierze siedem rocznych jagniąt bez skazy, jednego cielca i dwa barany; będą one ofiarą całopalną dla Pana wraz z ich ofiarą z pokarmów i ofiarami z płynów. Są to ofiary ogniowe, woń przyjemna dla Pana.

Przyrządzicie też jednego kozła na ofiarę za grzech i dwa roczne jagnięta na ofiarę pojednania.

Kapłan dokona nimi wraz z chlebem pierwocin i oboma jagniętami obrzędu potrząsania przed Panem; są one poświęcone Panu, a należą do kapłana.

W tym samym dniu obwołacie święto. Będzie to dla was święte zgromadzenie. Nie będziecie wykonywać żadnej ciężkiej pracy.

Jest to wieczna ustawa we wszystkich waszych siedzibach dla waszych pokoleń.

Nova Vulgata:
Późno zaś, gdy Szabbatony
(święta) miały się ku końcowi
(na koniec świąt) gdy oto (skoro
właśnie) świta ku primam sabbati.

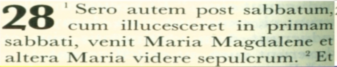
28 [1] Sero autem post sabbatum, cum illucesceret in primam sabbati, venit Maria Magdalene et altera Maria videre sepulcrum. [2] Et

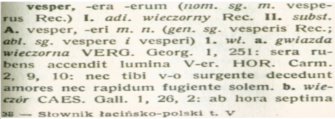
vesper, -era -erum (*nom. sg. m.* vesperus Rec.) **I.** *adi.* *wieczorny* Rec. **II.** *subst.* **A.** vesper, -eri *m. n.* (*gen. sg.* vesperis Rec.; *abl. sg.* vespere *i* vesperi) **1.** *wł.* **a.** *gwiazda wieczorna* VERG. Georg. 1, 251: sera rubens accendit lumina V-er. HOR. Carm. 2, 9, 10: nec tibi v-o surgente decedunt amores nec rapidum fugiente solem. **b.** *wieczór* CAES. Gall. 1, 26, 2: ab hora septima

38 — Słownik łacińsko-polski t. V

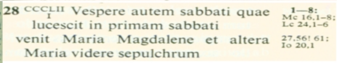
28 CCCLII/I Vespere autem sabbati quae
lucescit in primam sabbati
venit Maria Magdalene et altera
Maria videre sepulchrum

1—8: Mc 16,1–8; Lc 24,1–6
27,56! 61: Io 20,1

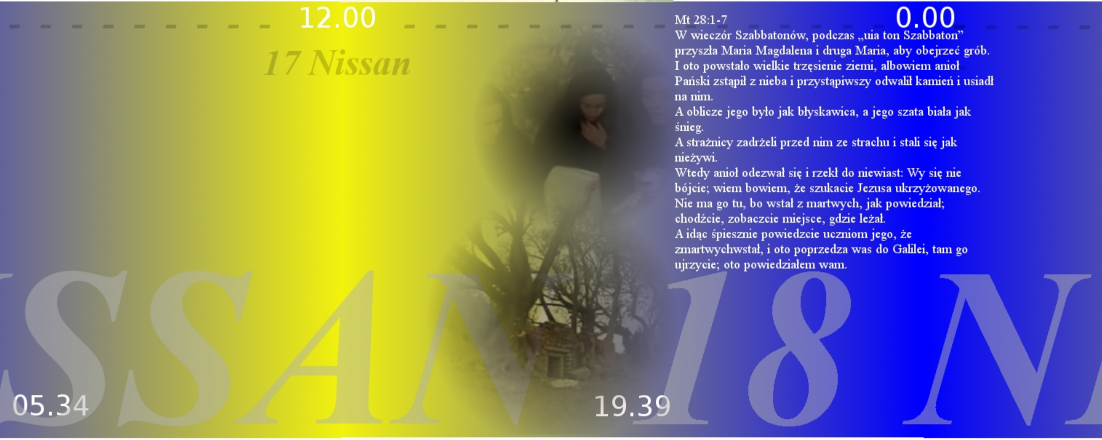

Mt 28:1-7
W wieczór Szabbatonów, podczas „uia ton Szabbaton” przyszła Maria Magdalena i druga Maria, aby obejrzeć grób.
I oto powstało wielkie trzęsienie ziemi, albowiem anioł Pański zstąpił z nieba i przystąpiwszy odwalił kamień i usiadł na nim.
A oblicze jego było jak błyskawica, a jego szata biała jak śnieg.
A strażnicy zadrżeli przed nim ze strachu i stali się jak nieżywi.
Wtedy anioł odezwał się i rzekł do niewiast: Wy się nie bójcie; wiem bowiem, że szukacie Jezusa ukrzyżowanego.
Nie ma go tu, bo wstał z martwych, jak powiedział; chodźcie, zobaczcie miejsce, gdzie leżał.
A idąc śpiesznie powiedzcie uczniom jego, że zmartwychwstał, i oto poprzedza was do Galilei, tam go ujrzycie; oto powiedziałem wam.

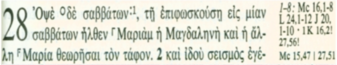
28 Ὀψὲ ᴼδὲ σαββάτων⁝1, τῇ ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων ἦλθεν ⸀Μαριὰμ ἡ Μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη ⸁Μαρία θεωρῆσαι τὸν τάφον. 2 καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγέ-

1-8: Mc 16,1-8 L 24,1-12 J 20,1-10 · 1K 16,2!
27,56!
Mc 15,47 | 27,51

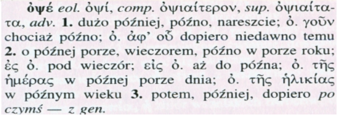
ὀψέ *eol.* ὀψί, *comp.* ὀψιαίτερον, *sup.* ὀψιαίτατα, *adv.* **1.** dużo później, późno, nareszcie; ὀ. γοῦν chociaż późno; ὀ. ἀφ’ οὗ dopiero niedawno temu **2.** o późnej porze, wieczorem, późno w porze roku; ἐς ὀ. pod wieczór; εἰς ὀ. aż do późna; ὀ. τῆς ἡμέρας w późnej porze dnia; ὀ. τῆς ἡλικίας w późnym wieku **3.** potem, później, dopiero *po czymś — z gen.*

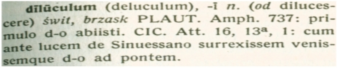

dīlūculum (deluculum), -ī *n.* (*od* dilucescere) *świt, brzask* PLAUT. Amph. 737: primulo d-o abiisti. CIC. Att. 16, 13ª, 1: cum ante lucem de Sinuessano surrexissem venissemque d-o ad pontem.

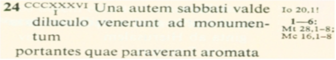

24 CCCXXXVI I Una autem sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum portantes quae paraverant aromata

Io 20,1! 1—6: Mt 28,1–8; Mc 16,1–8

Łk 24:1-3

Podczas "uia ton Szabbaton", wczesnym rankiem, przyszły do grobu, niosąc wonności, które przygotowały. I zastały kamień odwalony od grobowca.
A wszedłszy do grobowca, nie znalazły ciała Pana Jezusa.
Gdy były z tego powodu zakłopotane, stało się, że oto dwaj mężowie przystąpili do nich w lśniących szatach.
A gdy się zatrwożyły i schyliły twarze ku ziemi, oni rzekli do nich: Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych?
Nie ma go tu, ale wstał z martwych. Wspomnijcie, jak mówił wam, będąc jeszcze w Galilei,
Że Syn Człowieczy musi być wydany w ręce grzesznych ludzi i musi być ukrzyżowany, a dnia trzeciego powstać.
I wspomniały na jego słowa.
I zawróciwszy od grobowca, doniosły o tym jedenastu i wszystkim pozostałym.

12.00

18 Nissan

ISSAN

05.31

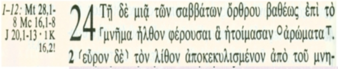

1-12: Mt 28,1-8 Mc 16,1-8 J 20,1-13 · 1K 16,2!

24 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέως ἐπὶ τὸ ⸀μνῆμα ἦλθον φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν °ἀρώματα⸆.
2 ⸂εὗρον δὲ⸃ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνη-

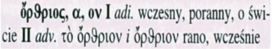

ὄρϑριος, α, ον I *adi.* wczesny, poranny, o świcie **II** *adv.* τὸ ὄρϑριον *i* ὄρϑριον rano, wcześnie